

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

POLICIJSKA POSTAJA AJDOVŠČINA

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- **Tip lokacije:** policijska postaja (v nadaljevanju: PP)
- **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju.¹
- **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** PP ne razpolaga s prostori za pridržanje.

Potek obiska in priprava poročila:

- Obisk je bil **nenajavljen** in **opravljen dne 6. 4. 2017.**²
- **Skupina za obisk:** en predstavnik Varuha (svetovalec varuha) ter en predstavnik pogodbene nevladne organizacije (SKUP – Skupnost privatnih zavodov).
- **Vsebina obiska:** sprejela sta nas dežurni policist in komandir, s katerima smo opravili pregled prostorov PP, pregled dokumentacije nekaj naključno izbranih primerov pridržanja ter zaključni pogovor.

¹ V letu 2017 (v času od 1. 1. 2017 pa do dneva obiska) so policisti te PP odredili skupaj eno pridržanje.

² Prejšnji obisk te PP je bil opravljen 27. 11. 2003.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo poslano na Ministrstvo za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ) 14. 4. 2017, skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30 dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; tozadevni odgovor smo s strani organa prejeli 26. 5. 2017, torej 42. dan po odpremi.³

³ MNZ nas je o zamudi pri odgovoru telefonsko obvestilo 9. 5. 2017.

► **DPM je posebej pohvalil**

- da PP kljub temu, da do njenega vhoda vodijo stopnice, zagotavlja dostop tudi invalidnim osebam, saj je ob vznožju stopnic nameščen klicni zvonec, s katerim invalidna oseba lahko na svoj prihod opozori dežurnega policista, stopnice pa so tudi video nadzorovane.

DPM: predlagali smo, da se postopek sprejema pridržane osebe opravi v drugem prostoru te PP, ki bo ne le ustrezno opremljen, temveč bo pridržani osebi zagotovil tudi občutek zasebnosti pri ravnanju z njo.⁴

MNZ: sporočamo, da se zavedamo, da prostor za sprejem pridržanih oseb na PP Ajdovščina ni najustrežnejši, vendar ker gre za star objekt, nimajo ustrežnejšega prostora. Zaradi navedenega policisti v vseh primerih osebe v pridržanje odpeljejo na PP Nova Gorica. Policisti PP Ajdovščina so izjemoma eno pridržano osebo v letu 2016 in eno v letu 2017, za krajši čas pripeljali na PP Ajdovščina.

DPM: predlagali smo, da se plakat in brošure MNZ o pravicah osebe, ki ji je odvzeta prostost, namestijo v pisarno policistov oziroma lokalnih kriminalistov, dolgoročno pa naj se preuči možnost ureditve prostora, kjer bodo lahko pridržane osebe nemoteno opravljale razgovore z odvetnikom in kjer bo pridržano osebo mogoče zaslišati brez motenj za delovni proces policistov.⁵

MNZ: sporočamo, da je bilo PP predlagano, da se v izjemnih primerih postopek s pridržano osebo, zaradi zagotovitve zasebnosti, izvede v eni izmed pisarn policistov ali kriminalistov, ki bo opremljena s plakatom o pravicah osebe, ki ji je odvzeta prostost in z brošurami "Obvestilo o pravicah osebe, ki ji je odvzeta prostost".

MNZ tudi sporočilo, da meni, da glede na stanje objekta in glede na to, da se pridržanja izvajajo na PP Nova Gorica, ureditev posebnega prostora za razgovore pridržane osebe z odvetnikom ni smiselna.

DPM: predlagali smo, da se nabiralnik za anonimno oddajanje pripomb in pohval namesti pred vhod na PP.⁶

MNZ: sporočamo, da je nabiralnik za anonimno oddajanje pripomb in pohval že premeščen na zid ob vhodu na policijsko postajo.

⁴ Prostor za sprejem pridržane osebe po oceni DPM ni primeren. Uvodoma gre ugotoviti, da postopek v tem prostoru pridržani osebi ne zagotavlja nikakršne zasebnosti, saj je pridržana oseba na očeh vsem, ki bi v tistem času prišle na PP. Prostor ni video nadzorovan, niti se v njem ne nahaja novejši (moder) plakat ter brošure MNZ o pravicah osebe, ki ji je odvzeta prostost. Ker ima prostor preveč pomanjkljivosti, da bi bilo mogoče v njem na zaseben in miren način opraviti zakonit postopek s pridržano osebo.

⁵ PP ne razpolaga s posebnim prostorom za zaslišanje pridržane osebe oziroma za razgovore pridržane osebe z odvetnikom. V ta namen se po besedah komandirja uporablja kar pisarna policistov oziroma lokalnih kriminalistov. Ti dve pisarni sta opremljeni z mizami, stoli, računalniki ter kvalitetno osvetljavo. Kljub temu, da nista video nadzorovani, PP razpolaga z opremo za avdio-video snemanje zaslišanj, česar pa se po navedbah komandirja ne poslužujejo. V pisarni policistov smo na omari opazili nalepljen zelen plakat MNZ o pravicah osebe, ki ji je odvzeta prostost, v pisarni kriminalistov pa tega plakata ni bilo, pri čemer v obeh pisarnah ni bilo mogoče najti brošur MNZ o pravicah osebe, ki ji je odvzeta prostost v več jezikih.

⁶ Nabiralnik za anonimno oddajanje pripomb in pohval je bil sicer ustrezno označen, vendar posameznikom ne omogoča anonimnosti, saj je nameščen znotraj PP, pred okencem dežurnega policista.

DPM: predlagali smo, da se izpostavljeni primer preveri in da MNZ sporoči ugotovitve ter morebitne ukrepe v tej zvezi.⁷

MNZ: sporočamo, da je bil izpostavljeni primer pridržanja preverjen in je bilo ugotovljeno, da sta policista osebo obvladala stoje in sicer tako, da sta jo med obvladovanjem naslonila na zid in jo zaradi agresivnosti s katero ni prenehala, v tem položaju zadržala do prihoda intervencijskega vozila iz PP Nova Gorica. V času dogodka PP Ajdovščina drugih patrulj v službi ni imela, niti v tem času ni imela dežurnega, saj PP nima stalnega dežurstva.

DPM: predlagali smo, da se policiste opozori na dosledno izpolnjevanje vseh rubrik obrazcev, potrebnih za izvedbo pridržanj.⁸

Prav tako smo predlagali, da se policiste opozori na uporabo ažurnih obrazcev, potrebnih za izvedbo pridržanj.⁹

MNZ: sporočamo, da so bili zaradi ugotovljenih pomanjkljivosti policisti v vseh primerih, ki so bili izpostavljeni, opozorjeni na večjo natančnost pri izpolnjevanju obrazcev o pridržanju, dosledno izpolnjevanje vseh rubrik, uporabo veljavnih obrazcev in na pravilen način vnašanja popravkov v uradne evidence.

⁷ Pri pregledu pridržanja (3. do 4. 2. 2016, začetek postopka ob 19.40 uri, pridržanje odrejeno med 19.50 in 4.40 uro na podlagi drugega odstavka 109. člena Zakona o prekrških - ZP-1) je bilo s pregledom obrazca »Izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« ugotovljeno, da v delu obrazca »Opravila med pridržanjem/zadržanjem« ni evidentirano v katerem prostoru za pridržanje na PP Nova Gorica se je pridržanje izvajalo. Prav tako iz tega dela obrazca ni bilo moč ugotoviti, kaj se je s pridržano osebo dogajalo v času med 19.50 uro, ko je bilo pridržanje odrejeno in 21.30 uro, ko je pridržano osebo prevzela patrulja PP Nova Gorica (s klicnim znakom N235). Iz delovnega naloga patrulje PP Ajdovščina, ki je odredila pridržanje, je bilo sicer moč razbrati, »da je bila oseba v času od odreditve pridržanja ob 19.50 uri do predaje patrulji PP Nova Gorica vklejnjena in naslonjena na zid«. Prav tako je bilo ugotovljeno, da v obrazcu »Potrdilo o zaseženih predmetih pridržani osebi« ni navedenega podatka ure zasega predmetov in ure vrnitve zaseženih predmetov pridržani osebi.

⁸ Pri pregledu pridržanja (17. do 18. 7. 2016, začetek postopka ob 22.40 uri, pridržanje odrejeno med 22.42 in 8.00 uro na podlagi drugega odstavka 110. člena Zakona o prekrških - ZP-1) ugotovljeno, da v obrazcu »Izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek«, na prvi strani ni izpolnjena rubrika »Po določbah 66/3 čl. ZNPPol je bil dne ____ ob ____ uri opravljen varnostni pregled, ki ga je opravil policist ____ iz PE ____.« Nadalje je bilo s pregledom dela obrazca »Opravila med pridržanjem/zadržanjem« sicer evidentirano, da naj bi bil varnostni pregled opravljen 18. 7. 2016 ob 1.15 uri.

⁹ Pri pregledu pridržanja (22. 1. 2017, začetek postopka ob 00.30 uri, pridržanje odrejeno med 00.40 in 11.40 uro na podlagi drugega odstavka 109. člena Zakona o prekrških - ZP-1) je bilo ugotovljeno, da je policist, ki je odredil pridržanje uporabil star obrazce »Izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek«, v katerem je zakonska podlaga za varnostni pregled še iz 38. in 41. člena Zakona o policiji.